

VAS LAP

— 10 —

Leulvujfalis, szolgálfajfisi, közéleti hírlap

Vasfő, 1921. szeptember — Szent Mihály hírlap

II. évfolyam, 9. szám

Hocsis János: Didergő fa

Hogy vérzivatarzik az Ország alatt!
És itt is a kései idő kései élesed-
nek, villognak éjszakánkba. De mi
azért ébresztgetünk és megjelenünk:
CIMOLDAL: az elfásult Kocsis János
ludbőrös fájára kuszik föl a tekin-
tet.

HIVEN. Bár az utolsó képviselőnk az
alany, de ez nem időhatározó. Lesz
még jóértelmű szavunk hozzá!

LAPNYITOGATÓ utánam szólnak a szent
örökéletűek: tovább, tovább! járd
be a mikrokozmoszt, égi testrészei-
det, mert máskülönben elviráگزik a
te arcod, mosolyod, mikor reményünk
már csak ez a vers Oláh Zoltán só-
hajából és a többi.

FALUSZIV. Lássák be!

TÜKÖRKE. Csak Kiss Csilla csalingá-
zik benne.

Természetesen megkezdtük, ígéretünk
szerint új rovatunkat: a TERMÉSZE -
TES ÉLETMOD-ot. Eljen!

Picurka ÓRSZÓ kicsinyke név- és ó,
azaz szótárogatóval.

Boldogul, végül peregnék a hirdeté-
sek a DOBPRGETŐ szájából. No, nem
kell azért nagydobra verni!

"gazda"

László Huszár - Jókai

Mindenek fölött való dolog, hogy te csak jó légy. jópéldát
mutass, adj... és akkor tetteid majd érett gyümölcsként vesz-
nek körül téged, mint fénykoszorú, ahol mint a lepkék megégve
elpusztulnak, mert ez a természet rendje. Mert jóság a lényege
minden valóságnak; és ha Istenről valahogyan valamit is el-
gondolhatok: úgy Őt Jóságnak nevezhetem. Megérthetetlen
Jóságnak!

És mert jóságos vagy, békességgel-boldogsággal teli örök
szeretet — azért vagy Te örökkévaló. És amikor csak utaidra
lépünk, magunkat közelebben érezzük és mindiárt eltelik
szívünk is édes boldogsággal.

Oh ne engedd, Uram, hogy ezt valaha is elfelejtsük!
Utunk rejtett szakaszán is, kérve-kérünk, vezérelj folyton,
józan, igaz és jóra lépteinket, gondolatainkat, érzéseinket és
tetteinket. Add tudomásul oh, hangos szóval, nekünk, hogy
mikor, hol, mit cselekedjünk — és az utat is mutasd meg
ujjaddal, hogy megértsük, meglássuk.

Ünnepre szóló igeszakasz:

Október 6. Nyugdíjas lelkészek,

lelkészözvegyek és árvák vasárnapja: Zsolt 44

Október 23. A Magyar Köztársaság kikiáltásának napja: Zsolt 47

Október 27. Közalapi vasárnap: Zsolt 48

Október 31. A reformáció emlékülnepe: Zsolt 46

Holdváltozások:

Utolsó negyed 1-jén 1 óra 30 perc Első negyed 15-én 18 óra 33 perc
Újhold 7-én 22 óra 39 perc Telihold 23-án 12 óra 08 perc

Utolsó negyed 30-án 8 óra 10 perc

ELVIRÁGZIK

Lélegzetünk
semmibe szálló pernyék.
Szirmai bekormolják
a lépteinktől
oly szomorú földet,
s a nekünk sohasem nyíló
vadlúd-füzéri eget.
Hova hullnak éveink;
sóhajaink
szelekre halkuló árnya?
Arcunkon lepkék
összesomolygó álma,
szemünkben
ezeréves esők
hűvöse hallgat
és Isten sírására lassan
elviráگزik bennünk is a méz.

ARCOD, MOSOLYOD

Hangom, fényem
elernyed a nyárnak,
megbotlik a télnek
és testem viseli már
az évek gyűnűjének
öszét, tavaszát.
Arcod, mosolyod
bőrömrre cserepezte a szél,
s melled bibliáját bújva
Krisztust becéz a kéz.

REMÉNYÜNK MÁR CSAK EZ A VERS

Reményünk már csak ez a vers, senki sem
ad több haladéket. Szerelmünk elvándorol
alvó mezőkről részeg zivatarok ellen,
hogy a türelem legyen úrrá e tájon,
mert félelmünk érzékeny ezetét bármikor
fölsértheti az örület.
Tudom most nem sírsz, én sem sírok,
csak harmat örült szempillánkra ezen
a hatyúhódó alkonyon, s olyan jó tudnom,
hogy esténként lehetedtől hűl le homlokom,
s kezdet melegtől érik gyönggyé a veriték,
ha rohamaimkor kiver a láz, hisz Isten is,
ki már becézi halálom, tudja jól;
ágyban nyíló melled legmelegebb álmom.
Mégis olyan szomorú ez a vers. Megérintelek,
s megáll egy pillanatra gondolkodni a tenger,
lepkék szállnak pontot az éjszakára,
elhervadnak körülöttünk az árnyak,
s hajnalra elfelejti álunk az eső;
az égből halk szintetizator.
De hiába is törne türelmet markunkba az idő,
nyírfákkal remegő reggelre kell ébrednünk
naponta. Erre ítéltettünk.
Reményünk már csak ez a vers, mi árva
a sóhajaink fölött virrasztó holdnál,
és tudja, hogy köddel vert életünkön át
csak a mi szánkra szomorú a szél
sírvá, fájdalmasan sírvá.

Szalay Lajos rajza

SZENT FERENC HOROSZKÓPJA
Mérleg /IX.—X.22/

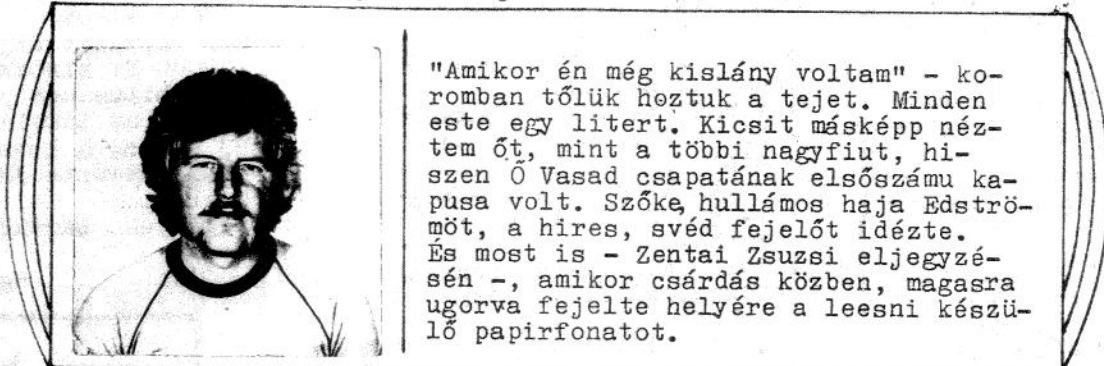
Vesd ki pénzedet ablako-
don át. Ezen túl ne fo-
gadj el és te se adjál
senkinek ilyen értelmet-
lenséget. Láthatod, csak
egyetlen kis papírpénz,
miért arcod verejtekét

hullatod, tested, lelked
gyötrőd emberhez méltat-
lanul. A farkasok fogukat
csikorgatják érte, az e-
get káromolják, ha el-
vesztik, de te csak ne-
vess ezeken. A vám-meg-
dézsmaszedőket pedig -
ha másként nem megy -
kergesd el!

"Valakinek holnap le kell győzni a sötétséget!
Mondd, te kit... .. választottál? ...

Demutáljuk László Csévharasztól

"Amikor én még kislány voltam" - kóromban tőlük hoztuk a tejet. Minden este egy litert. Kicsit másképp néztem őt, mint a többi nagyfiut, hiszen ő Vasad csapatának elsőszámú kapusa volt. Szőke, hullámos haja Edströmöt, a híres, svéd fejelőt idézte. És most is - Zentai Zsuzsi eljegyzésén -, amikor csárdás közben, magasra ugorva fejelte helyére a leesni készülő papirfonatot.

Amikor elvállalta a képviselői tiszteletet, miért tette?

- A sportéletet akartam felrázni, mert Vasadon ilyenről - sajnos - nem beszélhetünk. Sokszor töprengem azon, vajon miért nem látni a faluban amolyan grundfocit játszó gyerekcsapatokat, amilyen az én gyerekeveimben úgy tartozott a mindennapok délutánjaihoz, mint egy pohár tej mellé a karéj kenyér.

Változott-e valamiben az élete, amióta képviselő? Hogyan viszonyulnak Önhöz az emberek?

- Igen is, nem is. Kevesebb lett a szabadidőm, de felelősebben figyelem a falu sorsát. Rövid ideig mindenkinek vállalnia kellene a képviselőséget; úgy érzem, mi, egy fokkal jobban aggodunk, mint a "hétköznapi" ember. Hogy milyen az emberekkel a kapcsolat? Személyes és közérdekű panaszokkal egyaránt megkeresnek, sőt egyre nyiltabban kritizálják képviselői munkánkat is. A baj az, hogy velük nyílt testületi ülésein nem találkoztam, információikat a "népajkáról" gyűjtik, ami aztán éppolyan változatos is, mint maga a népdal.

Milyen a kapcsolata a huszonevesekkel?

- Nehéz dió... Szinte semmilyen. Legtöbbjét csak látásból ismerem. Pedig céljaink eléréséhez rájuk számítunk elsősorban! Értük épülne a sportpálya is! Több segítséget várok tőlük, nagyobb aktivitást.

Füst Milán magyar író és filozófus egyik mondása jut eszembe, s nem ártana, ha belopózna az érintettek tudatába: Nincs ellenszenvesebb, mint a fiatalok higgadtsága és az öregség mohósága.

- Hol vannak a régi sportvezetők /például Száva Sándor/, akik magukkal ragadták a fiatalokat, összetartották a csapatot, maguk is éltek-haltak a futballért? Az ő segítségüket kérték-e már a munkák szervezéséhez?

- A 80-as évek elején jómagam is a sportvezetők egyike voltam. Az akkori szakszövetkezeti elnöktől, Virág Istvántól ígéretet kaptunk, hogy 1 éven belül felujítják a sportpályát. Ez idő alatt - mint a Tanácsunk - Csapatunk is közös volt Csévharaszttal. A pályát feltárcsázták. Ezzel megtörtént a felujítás. Laza talajon nem lehet focizni! - akkor maradt volna inkább az elvadult, tüskés gyepl - időközben eltűntek a kapuk is. Nem volt hol kergetni a labdát - a csapat széthullott. A Mag kiöregedett és az se volt, aki átvette volna tőlünk a stafétát. Száva Sándor lemondott. Valóban igaz, hogy még nem kértük segítségét a sportélet újraszervezéséhez.

- Ön a Csapat kapusa volt. Mit tud a vasadi Sportgyeplület felszereléséről. Vajon hol lehet most az l-es számú mez?

- A csapattal együtt a felszerelések is átkerültek

Csévharaszt. Az l-es mez?... - révül a multba és hangja ellágyul. - Lehet, hogy csak valamelyik sarokban lelném meg kedves ruhadarabomat... Pedig de sokszor álmodoztam arról, hogy magam adom fel ünnepélyesen a fiatalabb követőre!

- Ön szerint a mostani fiatalokkal /akik 40 méteres galopp után a fülükön szedik a levegőt; akiket csak a diszkó érdekel; akik ott uatkoznak a Majomszigeten/ van-e jövője Vasad sportjának?

- Optimista vagyok: igen. Talán még a huszonevesek is formálhatók, de a mostani kisiskolásokat feltétlenül a sport szeretetére kell nevelnünk. S ez elsősorban testnevelő tanáraink dolga. Az én korosztályomon a mai napig érezhető Szalay László végtelen sportszeretete. Lelkünkben csakugy gyökerezhetett ilyen mélyre, mert Mestere volt az ültetésnek.

- A képviselőtestület három tagja a kezdetben harciasan kiállt a sportpályáért, az mégis csak libalegelő. Ön szerint lesz-e valaha a falunak sportpályája?

- Idő kérdése az egész - de lesz. A falu most rengeteg olyan problémával küzd, amit sürgősen meg kell oldani. Jelenleg szinte minden energiánkat e gondok leküzdése emészt fel. Elképzelhetőnek tartom, hogy a sportpálya elköltözzék jelenlegi helyéről; közelebb az emberekhez, beljebb a vérkeringésbe.

Biztos vagyok abban, hogy amikor a pedagógusok a rossz körülményeikre panaszkodnak, nem elsősorban az anyagiak és a videokamera hiányára gondolnak - bár ezek is nagyon fontosak. Hanem azt a feltételrendszert hiányolják, amelyben személyiségük legjobb vonásainak kiteljesítésével taníthatnának a maguk örömeire, a gyerekek épülésére és a haza hasznára. És ez végképp nem anyagi kérdés, "csakis" az iskolaigazgató és kollégái lelke szükségeltetik hozzá.

Ezt értem én a tanárközpontu iskolán. Tudom, a gyerekközpontu iskola hangoztatása illelendőbb. De az már következmény. Az az iskola, ahol a tanárok jól érzik magukat, örömet találnak a munkájukban, szárnyalhatnak, az az iskola önmagából gyerekközpontu lesz. Az elit iskolákat soha nem az ott tanuló gyerekek - hiszen az adott - hanem a jó pedagógusok tették elitté. És ebben az is-

kolában most megvan a lehetőség, hogy a szó legjobb és legnemesebb értelmében "elit iskola" legyen.

A személyi feltételeknél megkerülhetetlen egy konkrét kérdés, nevezetesen a második, harmadik idegen nyelv oktatása. A jelenlegi iskolavezetés által beigért lehetőség, miszerint az 1991/92-es tanév őszétől már három nyelv közül választhassanak a gyerekek, enyhén szólva felelőtlen ígéret, de egyben olyan is, amit előbb-utóbb be kell váltani, de a következő tanév második feléve előtt erre nem látok reális lehetőséget.

III. A tárgyi feltételek biztosítása

Ezen a területen több változatt

Ezen a területen több változtatást is szeretnék úgy, hogy azok lehetőleg ne az Önkormányzat pénzébe kerüljenek. Olyan változtatásokra gondolkodom elsősorban, amelyekhez a beidegződött gondolkodásunk, szokásaink változtatására, bátorságra és sok-sok szervező munkára lenne szükség. Persze pénzre is, de az elgondolás bizonyos területeken megtakarítást is eredményezne, a szülők, a helyi iparosok aktivitása is tőkét jelenthet és a pénzben most ki nem fejezhető eredmény is hamarosan kamatot hozna. Elképzelésem szerint az iskola és a Klubkönyvtár tartozzon közös igazgatóság alá.

A Klubkönyvtár jelenleg kihasználatlan, lassan pusztuló épület, remek adottságokkal, miközben az iskola tanteremgondokkal küzd. A Kossuth utcai tanteremek - fűtés, WC - mult századi állapotokat tükröznek. A Művelődési ház hétfőtől péntekig délelőttként kiválóan alkalmas lenne tanításra, 2 osztály lenne elhelyezhető benne, a Klubszobában és a Könyvtár helyiségben úgy, hogy ezek alapfunkciója nem szűnne meg. Ez néhány asztal és két tábla kérdése. Semmilyen szabály nem írja azt elő, hogy a gyerekek csak sorban és elvágólag elrendezett egyen-padokban tanulhassanak. Nem is beszélve arról, hogy egy kisiskolás számára milyen nevelő erő, ha könyvek között nőhet fel, talán még be is szokik a könyvtárba. Az esetlegesen ellopott könyvekről annyit: nem igaz, hogy általában mindenki lop, de ha igen, többnyire nem könyvet. /Egyébként is fizetéséből felajánlanék évi 5000 forintot a könyvek pótlására vagy újak beszerzésére./

A nagytermet tornaszobaként lehetne használni, ha szükség van rá 1/2 óra alatt újra visszaállítható gyűlések, előadások vagy egyéb rendezvények számára, sőt az iskola vállalja, hogy az alkalomnak megfelelően fel is szépíti a termet és az előteret. Az igaz, hogy ez a tornaszoba labdajátékokra nem alkalmas /kivéve az előtérben az asztaliteniszt/, de gimnasztikázni, szertornázni lehet benne. A Művelődési ház udvarán kialakítható - lehet ugyan, hogy nem szabványméretű - de több célra mégiscsak hasznosítható pálya, kézi-, röp-, és kosárlabdának, ahol a téli hónapokat leszámítva labdázhatnak a gyerekek és a felnőttbb korosztály is.

Tudom, hogy az optimális állapot egy tornaterem, az előírással mellékhelyiségekkel de nem hiszem, hogy ez ma reális terv és akkor azt kell kihasználni, ami van. A jelenlegi VI.-os teremből a tanítás bekerülhetne a mostani tanári szobából és a volt Szalay lakásból kialakított tanterembe /minimális átépítés - társadalmi munkában/ a volt lakás többi részéből kialakítható egy tanári szoba és egy kis terem a számítástechnikának és egyéb kiscsoportoknak /pl megosztott nyelvi órák/. Ezzel - úgy tünik - felszámolódik egy szolgálati lakás, ami nagy hiba lenne, hiszen ez óriási vonzerő a pályán, de a jelenlegi VI.-os felszabadítá-

sával a Kossuth utcából a Technika átkerülhetne ide, ez az épület eredetileg is lakásnak épült, hogy az lehessen, bizonyára kevesebbe kerül, mint a Kossuth utcai tanteremek fűtésének, vizes blokkjának megoldása, továbbá a Mártika féle lakással a 2. ped. lakás megmarad.

Igy mind a 8 osztály tanítása - majdnem - egy helyen történhetne, a Kossuth u.-i fűtés fedezné azt, amivel a Műv.házban esetleg többet kell fűteni, és bár a Műv.ház vizes blokkja sem az elképzelhető legjobb, de a Kossuth u.-i állapotoknál nagyságrenddel jobb.

Véleményem szerint az iskola és a Műv.ház "fuzionálása" nemcsak az iskolára hatna jótékonyan - kulturáltabb tanteremek, tornaszoba, klubélet - hanem a Műv.házat is élettel töltené meg, kinevelődhetne az a gárda, amely később is bejár a Műv.házba, sőt jó hatással lehetne a falu egyelőre alig-alig létező kulturális életére, hiszen ilyen körülmények között a pedagógusok és a tanárok nyilván sokkal aktívabb szerepet vállalnának ebben. Természetesen a Műv.ház vezetője továbbra is ellátná a munkáját.

Ezzel az átszervezéssel mindkét intézmény csak nyerne, senki nem károsodna, gazdaságilag, ügyintézésben az Önkormányzatnak ez nem jelenthet problémát, a Kossuth utcai tanteremek másra hasznosíthatóak lennének, csak bizonyos gondolkodási sé máktól kellene elszakadni. Tudom, hogy az ember mindig arra talál legkönnyebben öngigazolást, ha valamit nem akar megcsinálni. De egyszer végül is el kell döntenie, hogy kimerjük-e próbálni magunkat, valóban akarunk-e valami mást. Mert ha igen, azért dolgozni kell, meg kell csinálni számtalan konkrét tennivalón keresztül és nem a kifogások felsorolásával kell a lelkiismeretünket nyugtatgatni.

Befejezésül: teljesen személyes üzenet a pedagógusokhoz, akik végül is majd eldöntik, tudnak-e azonosulni az eddig leírtakkal vagy nem.

A vasadi iskolát - ismereteim birtokában - én eddig is a jobbak közé soroltam. Ha itt most semmi nem változik, akkor is éplelkü, átlagos ismeretek birtokában lévő diákok fognak innen kikerülni, akik jó pedagógusok és elfogadható körülmények kö-

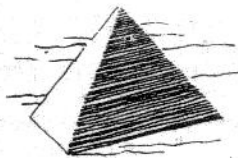
zött nőttek fel. Jelenleg egész iskolarendszerünk olyan, amely már önön tehetlenségi erejétől képes működni. Az az iskola, amit én ajánlok, nem a tehetlenségi erejétől, hanem a benne dolgozók tehetségétől mozog. De ez nagyon sok munkát igényel a pedagógustól, a dolgok állandó újra és újra végiggondolását, állandó szándékot és képességet a megújulásra, nyitottságot a világra és teljes odafordulást a gyerekekhez. Senkit sem lehet kárhóztatni érte, ha nem vállalja. Ráadásul cserében csak annyit ígérhetek, hogy a gyerekek szeretni fogják ezt az iskolát, a pedagógusok élete nem lesz unalmas.

dr. Manulek Zsuzsanna
pszichológus
sk.

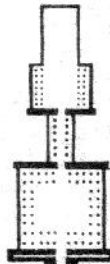
ZEND - AVESZTA (Jasna, 48.)

Mikor leszek majd biztos afelel, hogy a földi életemben helyes úton járok-e, de nem csak én, hanem mindannyian, az összes emberek? Az volna, óh, a gyönyörűség, hogyha a dolgaimat minden pillanatban a Te szent tetszésed szerint végzetném, tudva mindig, hogy mit tegyek és azt is, hogy mit ne tegyek! Oh, mert az én célom Te vagy és vágyaimmal meg szolgálataimmal csak Téged kereslek! Tekintetedet, hogy helyesled-e, vagy nem?!

EGYIPTOM

piramis

templomalaprajz

Dr. Manulek Zsuzsanna pályázó részére

Vasad

Kedves Zsuzsanna!

A Vasadi Általános Iskola igazgatói állására benyújtott pályázatodat mellékelten visszaküldöm.

Tájékoztatlak, hogy az intézményvezetők megbízására és pályázati eljárására vonatkozó 27/1986 /VIII.31./ MM. számú rendelet 2. §. /1/ bekezdése felsorolja az intézményvezetői megbízás szakmai feltételeit.

Az idézett jogszabályi hely a/pontja értelmében intézményvezetőként az bizható meg, aki az intézményben pedagógusi munkakör betöltéséhez szükséges, jogszabályban előírt felsőfokú iskolai pedagógus szakképesítéssel rendelkezik.

Tehát általános iskolai igazgatói munkakör betöltésére az pályázhat sikerrel, akinek tanítói vagy tanári oklevele van.

Sajnálattal kellett megállapítanunk, hogy végzettséged /pszichológusi oklevél/ nem tekinthető pedagógusi szakképesítésnek, így pályázatod elfogadni nem tudjuk.

Vasad, 1991. május 31.

Üdvözléttel:
Magdol Gyula
polgármester

Levél - névtelenül:

Ex is utba esik

A nyár elején a falu egyik legforgalmasabb helyén megnyílt a Fagyizó.

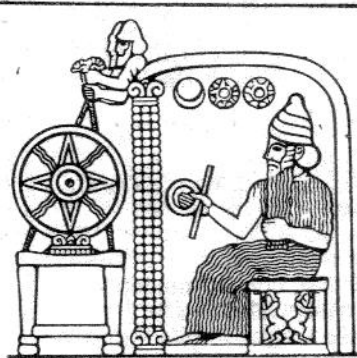
Ez is utba esik jövet-menet, akár a volt takarékszövetkezet. Igaz, egy kis kerülővel, de én is betértem; éppen a tulajdonos, Piroth Jánosné, Piroska volt a pultnál. A nyolc féle fagyiból alig tudtam választani, de szerencsére - mert előttem három kislány azt tárgyalta, melyik a legfinomabb -, volt rá elég időm, hogy eldöntsem. Miután megkaptam a kiválasztott gombócokat, váltottunk pár szót.

A nagy forgalomról magam is meggyőződtem: egy nagypapa Svédországból idelátogató unokájával toppant be, Marton Józsi nagymanáját kérte meg, hozzon két-három gombócot. Kiderült, hogy a nagyi is szívesen elfogyaszt egy-egy kétgombócot naponta. Közben jöttek az autóbuszra igyekvők, a hazafelé jövők, sőt azok is betértek a finom, hideg falatokra, akik a határba mentek dolgozni. A kicsi üzlet kellemes hatást tesz a betérőre. Nincs itt kocsmazsivaj, a tiszta levegőben nem uszik a cigaretta- és a pálinkaszag keveréke és gyors a kiszolgálás. A fagyin kívül kapha-

tó itt csoki, rágó /cukormentes is! / kindertojás, dobozos cola és sör is. De ezeknek nem olyan nagy a keltje, mint a hús gombócoknak.

Ahogy hűvösödnek a nappalok, csökken a forgalom is. A tulajdonos azt tervezi, hogy a hidegebb idő beálltával süteményekkel bővíti árúközlését. Hiszen Vasadon sok édesszájú ember él, akinek kevés ideje van süteget. Remélem, hamarosan változtatunk a sok finomságból!

-szü-

Babiloni napisten, Szipparból.
Kő dombormű, i. e.

Kedves Bábák!

Elgondolkoztam vezetőink, képviselőink azon megállapításán, hogy a fiatalokra a faluban nem lehet számítani, nem kezdeményeznek, nem csinálnak semmit, nem érdekli őket csak a diszko.

Szeptember 28-án, ezt szépen megcáfoltátok. Pompás Szüreti Napot szerveztetek teljesen öntevékenyen. Több, mint 50 fiatal öltözött jelmezbe. Vidám hangulatban vonultatok végig a falun, táncalakkal, nótáitokkal a régi szüreti emlékeket ápolva.

Köszönjük nektek! Köszönjük Földvárszki Tündének, Tani Erzsikének a szervezést és Kókai Istvánnának, aki segítette őket!

Örülünk, hogy megmutattátok, értelmes célokért, aminek eredményét látjátok, képesek vagytok megmozdulni és önállóan cselekedni.

Csak így tovább! Szeretnénk máskor is és más megmozdulások során is hallani rólatok.

* *

A szerkesztőség egyik tagját gondolkodóba ejtette Kedves Levélírónk azon megjegyzése, mely szerint örömet fejezi ki, hogy "megmutattátok: értelmes célokért, aminek eredményét látjátok, képesek vagytok megmozdulni és önállóan cselekedni." Vajon a sportpálya felépülése nem ilyen lenne?

NE hagyd, óh Uram, hogy valaha is fáradtak lehessünk józan gondolat-, igaz érzés-, beszédben és jótettben! Az örökkévalónak és igazságosnak szent, tiszta lehelete működik, munkálkodik és hat ezekben és valónk, szellemünk megsejti benne Istennek igaz mivoltát, lényét.

A nagyszentmiklósi magyar aranykincs 7. számú korszójának részlete. 10. sz. vége

Életerős Víz

Annyi eső: szentelt víz esett, elesett, vértanuskodott augusztus elején, hogy igazán megemelheti a mélységes tisztelét Kossuth apánk kalapját! amely gyászos képet is vég rögvest, ha meghallja ezt a sok fertőző zöldséget a Parlament üledéseiben, ahol rothadásig összehordanak minden jót, mindent, ami jó és jó-ság, hátha elugat a futó szabadság puli pillanata a szócsata végéig, 2000-ig, hiszen addig nincs vész. És ami nincs az mindig látnivalóan jelen van és mindig előre visz.

Hát, ez a helyzet itt és már helyben is vagyunk, a földszint alatt, ahol sajátságosan vergődik a megújulás vízhalozatában Vasad népe. Az anyagiaktól terhesen és sokkolt állapotban.

Legyen hát artézi kutad, ó, Vízivó!

A döntés nem az erdőben dől el. De a korona alatt, mégpediglen a szivben.

Ez az írás legyen kopogtató a tölgyfaemberek oldalán, hátha előlép egyszer kapualja éjéből a Világos Gondolat, hogy végre meghozza nekünk és rózsaillatu véredényünkbe töltse az Élet Vízét.

Csak tudjunk vele élni!

Mert máskülönben, ha emberi nemünket is túl kiabáljuk e dialektikus hangzavarban, akkor a Chlamydo-bacteriales, a vasbaktériumok költöznek a kutak beleibe, hogy onnan az ürítés után barnítsák az áruló ipar portékáit, az élveteg divattól kezdeményezve a kedvezményesen emberszerető kádiz, melyek majd, mint fölcicomázott szemét, kiábrándítóan keretezik a falu képét. Ez az ábra, ábrázatunk: e vérben forgó kilátástalanság...

Csak nehogy végleg kialudjon szemünk fénye — bűnös okozataink méregötét levétől, mert akkor az a víz levétele lesz a keresztről.

"gazda"

Köszönjük,
hogy segítél!

A véradók már sokszor bizonyították, hogy az általuk adományozott "szent folyó" sokak életét adja vissza. Rohanó és mérgezett világunkban egyre több olyan műtetre kerül sor, amelyhez 2-3 liter vér is szükséges. Ehhez csak úgy juthatnak hozzá a rászorulóknak, ha minél több ember átérzi - netán a családja körében volt már rászoruló - a véradás szükségességét. Szeptember 19-én a vasadi Klubkönyvtárban megszervezett véradó napon 15 fő csévharasztai és 36 fő vasadi véradó járult hozzá embertársainak megmentéséhez. Összesen 20,4 lit. vért adtak.

Mégegyszer köszönjük:

Szüle Lajosné
vöröskeresztes titkár

Csúszágalász! 7

A nyugdíjasklub szervezésében, Lukács Béla tanár vezetésével szeptember 22-én kiránduláson vettünk részt. A Széchenyi Centenáriumi jegyében, fő célunk Nagycenk megtekintése volt, ahol kegyelettel adóztunk a nagy hazafi, Széchenyi István emlékének.

Utunk során megtekintettük Szombathelyt, Sopront, a Jáki templomot, Kőszegen a Jurisich várat. Gyönyörködtünk a hangulatos belvárosban is és a zezugos utcákban. Ahitattal nézegettük a Fertődi kastélyt, amelynek pompája, szépsége mindnyájunkat lenyűgözött.

Több, mint 600 km-t tettünk meg Dunántul, Észak-nyugat Magyarországon szép tájain. Este kissé elfáradva, de jókedvűen, nőtáztatva értünk haza.

-né

A harapós kutya (2.)

Maradjon legalább 10 méternyi távolságra a kutyától, ha már belépett az ő területébe és ezért a kutya birtoksértőnek minősíti. Ha a betolakodó közelebb lép, számítson a támadásra. És ne csodálkozzék, ha távozásakor a kutya ismét aktív válik. Ugyanis a postás elmenetelét menekülésnek minősíti és ez ismét felkelti agresszivitását. Ezért csak javasolni lehet az ilyen kutyák gazdáinak, hogy barátoktassák össze a postással állatukat.

Melyek a támadást mutató külső jelek?

A hátracsapott fül, a felhúzott iny, a kitért orrlyuk a felborzolt hátszőr, a megemelt, egyenesen tartott farkok, vagy a férevezető csóválás, amely most magasan és energikusan csapkodó. A barátságos szándéku kutya farkcsóválása alacsonyan és szélesen történik. Külső jel még a kimért, lopakodó járás a mereven egy pontra szegeződő tekintet, némi cseles félrenézéssel.

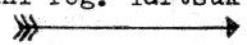
Ezek a magatartásformák tulajdonképpen színészi helyzetgyakorlatok, amelyek számunkra tanulságosak, de a kutya, amely fél, és esze ágában sincs rohamra indulni, legtöbbször megelégszik a "flottatüntetéssel", akár a gorillák, amelyek félelmetes hangok kíséretében döngetik

a mellüket, mintegy azt hirdelve: meneküljön, ki merre lát! Ha a megfélemlített és egyben félni való személy hátrálni kezd, netán futásnak ered, a kutya nyert helyzetben érezve magát, utánaveheti magát. Ha viszont az ember nem mozdul, helyben marad és esetleg valamiféle tárgyat mutat a kutya felé, akkor az állat megelégszik a hörgő ugatással, ismételten vizeletével jelöli birtokát, esetleg óvatosan körülzsegléssza a betolakodót. A kutya általában pillanatok alatt fel tudja mérni az ember magatartását, mozdulatait és reakcióit. Akár a handabandázás, netán rugdosás, akár a gyors megfordulás és futás, egyaránt felkelti aktív agresszivitását.

A magatartáskutatók szerint az emberi társadalomhoz szokott kutya számára az egyenruha valami más, idegen és megkülönböztető emberi megjelenési forma. Ezért tartani, félni kell tőle. A kiképzett kutyát az egyenruha az ellenségre emlékezteti, mivel az iskolában a megtámadott személy, ruházata, védőfelszerelése miatt más volt, mint a többi.

Mi tehát a teendő?

Autóban vagy utcán megkötött kutyához ne közelítsünk. Mivel be van zárva, vagy menekülésre képtelen, félni és támadni fog. Tartsuk be az

...vezetett "kritikus a-
volságot".

Ha olyan házba vagy lakásba megyünk, ahol kutya van, meg kell várni, míg a gazda ajtót nyit, mert ezzel a felöltséget és a félelmet elhárítja a kutyáról. Kutyával szemben sose essünk pánikba. Nyugodt, lassu mozdulatokat tegyünk, és zárt, tenyérrrel kínáljuk kezünket körülzseglésre. Figyelmenek elterelésére jó egy legett zsebkendő, egy darab fa, összesodort ujság vagy kulcs csörgetése.

Az óvatosság fokozandó, ha a közelben tüzelő szuka van. Sose közelítsünk csontját rágó vagy táplálkozó kutyához, sem pedig a kölykeit védő anyakutyához. Sose avatkozzunk bele a kutyák verekedésébe pusztá kézzel. Ha kitartóan a kutya szemébe nézünk, ezt fenyegetésként érzékeli, mint ahogy az sem egyértelmű üdvözlés a számára, ha látogatóként azonnal meg akarjuk simogatni és közvetl enkedünk vele.

És a legfontosabb: minderről világosítsuk fel a gyerekeket! Akkor sokkal kevesebb lesz a televízióban bementett harapsós felhívás.

-mó-

Tekőke

• Csali mese •

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény asszony, annak egy lánya. Kiment a szegény asszony a lányával az állatait megetetni. Így volt ez minden nap. Egyszer a lánya megszólal:

- Édesanyám! Ne etesse kend az állatokat, majd én megetetem őket!

Így is történt. A lány jó gazdasszonynak bizonyult, sohasem éheztek a jószágok. Egyszer éppen a báránkákat itatta, amikor nagy szélvihar kerekedett. Senki sem tudta honnét jött, de amikor elviharzott - senki se tudja merre -, a lány valami dobozkat pillantott meg az itatóban. Nézi, nézegeti, hát, egyszer csak a kis ládikó teteje kinyíl ik. A lány ijedtében úgy elf utott onnét, hogy tán még most is szalad. A mesém így csak eddig tarthatott, s hi-re így a szomszéd faluig sem juthatott.

KISS CSILLA 5.oszt. tanuló

Pál szép a menyasszony

8

Túl szép a menyasszony! - gonoszkozhatna az idegen, ha betévedne régi-új gazdaboltunkba. Hiszen mi mást láthat a kedves eladónó szemüvege, /ejnye, de ismerős arc!/, az újjáfestett falak, a dugig teli polcok mögött? Hát még ha tudná, az "ara" már túl van egy szép, hosszú házasságon, aztán egyszer önhibáján kívül "félrelépett", azaz hűtlen kellett legyen eredeti feladatához. A legfrissebb jegybenjárásról beszélgetünk Domokos Lászlóval, aki egy kft élén, vállalkozásban akarja valóban a vasadi gazdák boltjává tenni ezt a kis birodalmat.

- Hogy miért is éppen itt, éppen most, amikor a vasadiak a határban a betakarítással foglalatlanok? - töpreng el élete e merész fordulán. - Mert olyan megrendeléseink vannak hosszú távra, amelyek azt jelzik, hogy érdemes ezt a kis boltot működtetni. Mire alapozom feltevésemet? Például a vetőmagra. Keresnek hűtőladát, tévét, amiért nem kell utazni Monorra, helyébe hozzuk a vásárlónak. Kudarcról is tudok beszélni: a videokölcsönzést egy hónap után beszüntetjük. Csak azzal foglalkozunk, ami fut, kézzel fogható hasznot hoz. Igyekszünk minél alacsonyabb áron forgalmazni. Egy loo watos égőt lo forinttal kevesebért tudunk adni. Ruházatra is gondoltunk, ha fölmerül igény erre, szélesebb választékot kínálhatunk majd. Mintakollekció alapján próbálunk árusítani. Az olcsóbb árfekvésű cukrot, lisztet, margarint nem a boltból, hanem mozgó autóról vehetik meg. Bemondatjuk hangosbeszélőn, hirdetjük plakáton, hogy hetente kétszer, nem piaci napokon hol jelenik meg az autó. Szerződés-

seim más élelmiszerekre is élnek, megvannak.

- Hányan dolgoznak a vállalkozásban?

- Van egy alkalmazottam és egy ügynököm. Most veszek föl egy tanuló kislányt, aki ingázni fo a boltok között, merthogy nemcsak Vasadon működöm. Igyekszem több lábón állni. Egyéb szolgáltatásaink is vannak itt; tévét viszünk javításra, készen visszahozzuk. Ezt eddig közmegelegedésre tettük. Üvegezést is vállalunk. A Monoron nem kapható gyógyszereket szívesen beszerzünk máshol. E szolgáltatásaink ingyenesek.

- A jövő? 1992 augusztusában megmondom, érdemes-e nyitvatartani ezt az üzletet, vagy sem. Addig várhatóan emelkedik a bérleti díj. Az AFESZ-szel két évre kötöttem szerződést. Ha az önkormányzati hivatal nem privatizál, két év után máshol kel helyiséget keresnem.

Domokos úr, Isten hozta Vasador Bácsak a falu is marasztalná..

"gazda"

Egy jéféle szalocsobban

A magamfajta botcsinálta firkász sem követheti el azt a hibát, hogy ha egy boltról ír, ne menjen oda körülnézni, ne elegyedjen szóba egy betérő kíváncsival. Aki lehet, hogy csak az árát akarta megtudni egynek-másnak, mégis netán egy prima metszőollóval tér haza. Betérek hát, s az ismerős arcra is fény vetül; Edes Imréné, Zsuzsa, a szakszövetkezetnél volt kollégánóm tús-ténkedik a pult mögött.

- Mikor nyitottak? - kérdezem íziben.

- Július 24.-én húztuk föl először a redőnyt. Növényvédőszerrel kezdtünk. Már az induláskor próbáltuk fölmérni, mit keresnek. A kerékpáralkatrészekről a szögeken át a szunyoghálóig terjed az igénylista: minden, ami a háztartásban napi szükséglet. Egyesek szemében túl drágák vagyunk, pedig ha a monori árakhoz viszonyítunk, meg lehet spórolni például a buszköltséget, mert helyben veheti meg a vasadi ember, amit a "nagyfaluban" drágállana, - kevesebért. A főnök sokszor a gyártó cégtől vásárol, így tudjuk kedvezőbb áron adni, amit onnan hozunk. Sajnos, nem mindig járhatjuk ezt az utat.

Galambs Pál:

Kegyen

leketlen
angyalok
hajamra
dért
harangoznak
negyven
kötél végén

- A boltban kegyed fölírja azokat a dolgokat, amiket éppen nem kapni, s a főnök ezeknek utánamegy az ország másik végébe is. Hanem látok én itt olyasmit, ami nem igazán profiljuk... Játékok sorjájának szépen... Gyerekek is vásárolnak itt?

- Igen. A főnök feleségének monori butikjából hozzuk a farmero-kat, pólókat, hogy ezekért se kelljen beutazni. Nagy kedvenc a húsz forintos kisautó. Nem hiszem, hogy túl sok helyen lehet kapni kilencven perces hangkazettát 150-ért, itt igen.

- Extra kívánságok?

- Hogyne. Volt, aki kerékpárt rendelt, de előre akarta tudni az árát. A főnök közölte: azt nem tudja megmondani, mert állandóan változik, leginkább fölfelé.

Megint szétpillantok. Ruhacsipe - szen, pillanatragasztón áll meg tekintetem, aztán a locsolókannától az elemlámpáig olyan szem- és pénztárcakápráztató bőség, hogy beleborzongok. Ecset ötféle méretben! - és egy betérő kíváncsi, Magda Gáborné, üvegmosót szeretne, kaphat persze, hiszen itt lesz hamar a befőzés szezonja, s jobb, ha nem az ember feje fő attól, hogy mi is kell a csipkebogyólevélvárhoz, inkább maga a csipkebogyólevélvár fortyogjon az üstben.

- Ha nem veszi sértésnek - eszmélek ámulatomból s fordulok újra Zsuzsához -, egy 30-as évekbeli szatócsboltnak nevezném, ahol most beszélgetünk...

- Igen, de ahhoz még mindig hiányoznak - mondjuk - edények, üvegáruk. A főnök kért, hogy mennék vele illyesfélét nézni, mert úgymond, asszonysem jobban tudja, mi is kell a konyhára belőlük.

Julika nemcsak üvegmosót vett, hanem színváltós kisautót is visz haza kisfiának, 160-ért. Azt mondja, a gyerek nem örül valami egyszerű ruhafélének, inkább játszani szeret.

Zsuzsa becsomagolja a kisautót s vele csomagolja afölötti örömet, hogy ezen a tüzet viharzó augusztusi napon sem kerülték el boltját a vasadiak.

A buszon hazafelé döbbentem rá hogy elfelejtettem megrendelni az írógépet fölé azt a halogén izzós, változtatható fényerejű lámpát...

-a-pó-

Suli-hírek

1. Szeptember 26-án az iskola kirándulni megy: Lajosforrás, Szentendre - Skanzen.
2. Szeptember 27-én "főző" tudásukat teszik próbára az osztályok a természet légy ólén.

S ha mindezt túléljük: hétfőn teljes erőbedobással látunk újból munkához.

Megjegyzés: kirándulni, világot látni minden gyerek szeret, de nem mindegyik vasadi gyerek tudja ezt megfizetni...

... talán a vasadi gyermekekért is érdemes lenne egy alapítványt létrehozni...

... talán tehetséges gyermekeket is tudnánk egy kevéske ösztöndíjjal, könyvásárlással /kötelező-, ajánlott olvasmányok/ színházjeggyel segíteni...

3. Október elején szülői értekezleteket tartunk, melyekre minden Szülőt elvárunk.
4. November utolsó heteiben a felső tagozatban nyílt hetet, az alsóban nyílt napot tartunk, melyre szeretettel várunk minden kedves Szülőt, Érdeklődőt, a falu Vezetőit.
5. Iskolánkban a következő szakkörökben munkálkodhatnak a gyerekek:
  - IVK
  - Természetbarát
  - Tömegsport
  - Nyelvi /angol, német/
  - Színháztárs
 Ezen kívül uszótanfolyamot és rendszeres színházlátogatást tervezünk.
6. Iskolánk köszönetet mond a falu nyilvánossága előtt

- DOMOKOS László urnak, aki koeárlabda-palánkot ajándékozott az iskolának,

- NÁNAI József "apukának", aki munkájával hozzájárult a 6-os terem használhatóságához,

- SZIJJARTÓ Lászlóné, PENZES Jánosné "anyukáknak, akik lefésztették az 1. osztályban a padokat, s az elsős szülőikkel együtt fedezték ennek költségeit.

Megjegyzés: Ilyen önzetlen segítséget, felajánlást továbbra is köszönettel fogadunk!

Sipos Mária tanárnő

Kutyagazdák vizsgálója

A pótvizsga elég kényelmetlen, kellemetlen dolog. S mi csoda felszabadultság, amikor mégis csak sikerül!

Ma, augusztus 28-án, mi is vizsgáztunk Budapesten a németjuhászok klubjában.

Bizony, vizsga volt ez a javából! A gazdik izgalma talán még nagyobb volt, mint a ... kutyáké. Majdnem azt irtam: mint a vizsgázóké, de ez így helytelen lenne, hiszen nemcsak a kutyák munkáját, a gazdákat is értékelték a bírók. MONORRÓL négyen jelentkeztünk:

Burján László, ÁRMIN nevű, németjuhász kan, engedelmességi vizsgára,

Mészáros Ildikó, PANKA nevű, nj. szuka, engedelmességi vizsgára,

László István, DORKA nevű, nj. szuka, VK.I. vizsgára,

Nagy Csaba, MYLORD nevű, dobermann kan, engedelmességi vizsgára.

A vizsgaszabályok és a bírók szigorúak. A kutya és a gazda vagy tudnak vagy nem. A négy kutyából, sajnos egynek nem sikerült az engedelmességi megszerzése.

Az engedelmisségi vizsgánál az a követelmény, hogy emberek között viselkedjék és ne kutyálkodjék az a kutya kutya. Hétféle gyakorlatot kell jól végrehajtani ahhoz, hogy ezt a vizsgafokozatot megkaphassuk. Ha valamelyik nem sikerül, már eredménytelen a vizsga.

Tudni kell viselkednie a kutyának pl. olyan esetben, amikor a gazda beteg valahová és kedvencét nem viheti magával, mert oda "Kutyáknak tilos a bemenet!". /Persze előfordul, hogy mások bemehetnek, de ez nem feltűnő, mert küllemre hasonlítanak azokra, akik ilyen táblákkal tüzdelik tele a környéket... de ezt most ne ragozzuk.../

Szóval, ilyen esetben a kutyának meg kell emberelnie magát, türelmesen kell várakoznia; nem szabad ugrálnia, ugatással siettetni a gazdát, vagy rágcsálnia a pórázt. A járdán nem zavarhatja rendetlen magatartásával az embereket, olyan ütemben kell gazdája mellett haladnia, ahogyan azt Ő teszi.

Még akkor is, ha macskát lát a tuloldalon! Azt hiszem, Frakk ezen a vizsgán megbukna...

A VK.I. vizsgán, ami védőkutya I. fokozatot jelent, már magasabb a követelmény. Itt már szabadon, azaz póráz nél

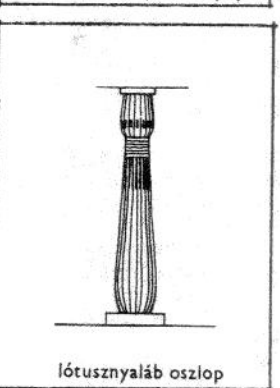
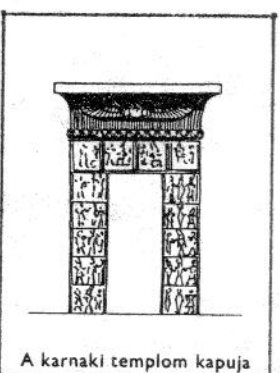
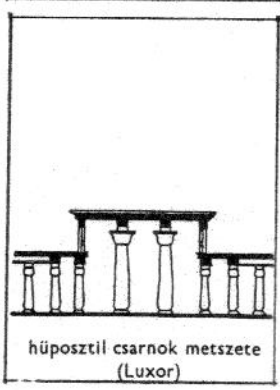
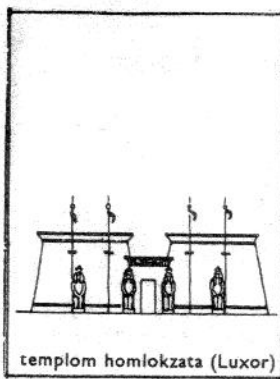

kül kell kísérni a gazdát, aki egyszer fut, máskor csigalassúságú, aztán végre a megfelelő ütemben közlekedik és egyszer jobbra, máskor balra kanyarodik, sőt! olykor még hátra arcot is bevág! De ez sem elég! Amikor kocognak, egyszer állva, vagy ülve ott is hagyja őt!

A kutyának pedig addig kell ott maradnia, amíg magához nem hívja a gazdája. /Ezt persze a gazdi a bíró utasításának megfelelően teszi./ Aki a VK.I. vizsgát szeretné letenni, kutyájának jó nyomonkövetőnek kell lennie, jeleznie kell, ha "csibészt" talál valamelyik bokor mögé rejtőzve, s ha az megpróbál kerekedni, le kell őt fognia, amíg a gazda oda nem ér. Ha egy "csibész" váratlanul a gazdira támad, azt is le kell fognia. Ráadásul ügyesen kell ugrania különböző akadályok felett, létrát kell tudni mászni, s különböző tárgyakat addig hozni, amíg a gazda kívánja. E tárgyakat a gazdi kérésére oda is kell vinni és átadni. A kutya mindezt boldogan teszi, mert tudja, hogy jutalma simogatás, kedves szó lesz. Félelmetes fogait - fegyverét - csak egyetlen esetben használhatja: gazdája parancsára. Egyébként túrnie kell még azt

is, ha kisgyerek ül a hátra-ra, netán megcibálja szép, nagy füleit.
A képzett kutya az ember leghűbb barátja, védelmezője.
- mó -

Természetes életmód

Levenezik István:

Az ember és a környezete ma

Az emberiség biológiai értékeinek pusztulása, az ember közvetlen környezetének, a bioszférának a fenyegetettsége napról napra fokozódik.

A földkéreg szerkezetének legkülső rétegét, az életnek azt a szféráját tette és teszi tönkre az ember, amelyben és amelyből az élet keletkezett. Talán még ennél is nagyobb bűn az, hogy az ipari társadalmak a neveléssel, a tudatformálással igyekeznek az egyénnel elhitetni, az agyába sulykolni, hogy mindez az ő érdekében történik. Így az egymást követő generációk képtelenek felismerni a helyes utat. A nevelés hibái miatt nem találnak rá az ember igazi útjára, a természettel való együttélésre. Nem találnak vissza a természeti értékekhez. Ennek az útnak a felismerése az egyén élete folyamán egyre nehezebbé válik, mivel az ipar érdekében kifejlesztett cenzúra és propaganda a természetes életmód eredményeit elhallgatja. A helyes életmód hirdetői és tanítói számára lehetetlen helyzetet teremt, megpróbálja neveltségessé tenni őket.

Ma az a feladata mindenkinek, aki ezt a helyzetet felismerte, hogy személyes példával bizonyítsa: a jelenlegi társadalmi közegben is van lehetőség a felemelkedésre. Most kell megmagyarázni, hogy milyen mélyre süllyedt az ember, de egyúttal azt is megmutatni, hogy van lehetőség, van út a felemelkedésre. Tönkretett és megmérgezett világunkban harcolni kell a jó igazáért, és nem szabad beletörődnünk abba, hogy megfoghatatlan és megérthetetlen érdekek miatt el kell pusztulnunk.

Ma talán még van újjászületés.

Ma kell cselekednünk!

Túlélésre csak az ad lehetőséget, ha megváltoztatjuk táplálkozásunkat, légzésünket, mozgásunkat, gondolkodásunkat.

Feltétlenül szükséges egészségünk megtartása, helyreállítása, hogy átvészeljük ezt a katasztrofális időszakot. Meg kell értetnünk az ipar vezetőivel, hogy milyen rettenetes károkat okoznak azoknak a termékeknek az előállításával, amelyekre az emberiségnek nincs szüksége. Történelme során a tiszta szellem, az egészséges életszemlélet vitté előre az emberiséget, nem a technikai kultúra és civilizáció. A technika fejlődése nem az emberiség szellemi növekedését, hanem a pusztító eszközök tökéletesedését hozta magával.

Az a materialista felfogás, hogy rombolás előzi meg az építést, sovány vigasz az emberiség számára. Nincs még világunkban oly sok jó és szép, hogy a jónak helyet teremtve rombolni kényszerüljünk.

Az anyag- és haszonelvű felfogással átitatott ember életszemléletét mind szellemi, mind biológiai tápláléka negatív értelemben befolyásolja. Ezen tényezők hatására képtelen az Élet magasabb szintű megértésére, nem képes felfogni önpusztító tevékenységének végzetes voltát. Ezért nem is hajlandó a romboló, pusztító tevékenységét abbahagyni. A káoszban elmerült ember szakadatlanul végzi a környezetét kizsároló esztelen élettérpazarlást. Jelenleg még nincs elegendő egészséges erő, amely hatékonyan ellenállhatna e felfogásnak, s megfékezhetné azt. Ez az ERŐ csak most kezd megtalálni önmagát, felismerni lehetőségeit.

Szellemisségünket és „... az országot, Európát, s magát a Földet egy újabb, a természetromboló technikai pogányság réme fenyegeti” – mint mondotta Varga Béla az 1990-es első szabad országgyűlés megnyitóján. A természeti törvények szerint a termőterület növekedése, a kedvező életfeltételek létrejötté szaporodást, fejlődést biztosít az élőlények számára. Az a viszonylagos jólét azonban, amely az ipar és a technika fejlődéséből következett – és a Föld népességének dinamikus szaporodását hozta magával –, a természeti törvények megsértéséből adódott. Nem a természet erők hozták létre a relatív jólétet, hanem az ember tudatos tevékenysége. Úgy is fogalmazhatnánk: az ember beavatkozása a természet munkájába felborította annak egyensúlyát.

A természetellenes szaporulat, az ellátási igények növekedése miatt növelni kellett a természetlagokat, illetve a termőterületeket. A termőtalaj a természet törvényeinek engedelmeskedik és nem az ember akaratának, kívánásának. Magyarországon ennek eredményeként a termőtalajok az utóbbi 15–20 évben elvesztették azokat az anyagokat, amelyek a növény és az állatvilág életviteléhez szükségesek. A talajok kizsárolása, az értelmetlen nitrogén és kálium műtrágyázás – amely a kapzsi életszemléletből fakad

Bogárvirág

Monorról Vasadra jövet, a "Felszabadulás"-tól az "otthon"-ig kerekézve már hetek óta keresztelik utamat a krumplibogarak... Zöld vérét adja a Táj, eszi a méreg és a rozsda, mint a földi vándort, ki egyre bogarasabb, hiszen 140 éve rendületlenül eteti, tömi a kártevőket

azzal az ostoba burgonyával, hogy szemében a csodálkozás bogárvirágzik, és nem érti virágzásukat, pedig ő: ki permetezővel a hátán ugrott elő az anyaméhből: e nagybeteg bohóc, színt/etikusan/ okádja a füstöt Isten képébe... És mindent elkövet az Élet ellen.

"gazda"

- elsavasította a termőterületeket. A savasodás okozta életerő-csökkenés megakadályozza a még feltalálható kevés nyom- és mikroelemek felszívódását is a növényi tápcsatornákon át az élővilág számára. A savas talajokkal az ember megteremtette az elsivatagosodás feltételeit.

A termőtalajok nagymérvű károsodása miatt a termékek elértektelenedtek. Ezt a bajt tovább növelte a tömegtáplálkozás hibás szemléletű szervezése, az erőltetett városi életforma kényszerítése, a természeti környezet rombolása, a levegő hihetetlen mértékű szennyezése.

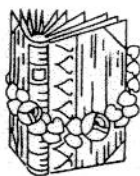
A táplálkozási szokások megváltozása is a természetrombolás következménye. Az ún. nemesített növények, amelyeket a magas terméshozam érdekében fejlesztettek ki, már elvesztették immunitásukat a kórokozókkal szemben. Így azt vegyi úton kell pótolni. Erre újabb gyárakat hoznak létre, amelyek részben létükkel, részben termékeikkel tovább rombolják, szennyezik a környezetet. E módszer nem jelent megoldást, mivel a kór- és károkozók igen hamar hozzáidomulnak a vegyszerekhez. Csak az élővilág azon részeit sikerült így az embernek megtrágyázni, amelyek az eddigi természetes egyensúlyt fenntartották: a hasznos rovarokat, a gilisztákat, az énekes madarakat stb.

Mivel a kórokozók elszaporodása ijesztő mértékű, az iparszerű tömegtáplálkozásban szükségessé vált minden anyagnak, tápszernek a sterilizálása, vegyszeres kezelése, főzése. Ezzel az ember elérte, hogy a természetes, organikus tápsók - amelyeket az élő növények tartalmaznak - hasznosítás nélkül távozzanak, az enzimek, amelyek a tápanyagok átalakulását segítik elő, elpusztuljanak. Ennek következménye az, hogy szervezetünk éhes marad, mert a számára értéktelenné vált tápanyagokból olyan mennyiség lenne szükséges, amelyet már nem képes befogadni és feldolgozni. A termelést tehát tovább kell növelni az ipar által létrehozott módszerekkel. Örögi kör ez, nem is érdemes tovább folytatni, mert a folytatás túl messzire vezet.

/A Ferencsik-könyvet folyamatosan közöljük./

A könyvtár nyitva: hétfő, szerda, csütörtök, péntek
13 - 18

Október 13-án Bucsui Bál lesz.
Október 23-án az Olvasótársaság előadása.
Október 14-én 17,30-kor Ferencsik István természetgyógyász havi tanácsai a táplálkozásról:

Monor, Műv. ház.

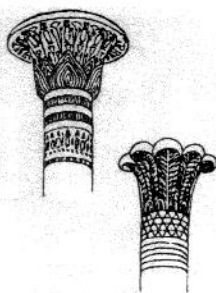
62x

Könyvtársagató

MIHÁLY, Szent; Mikáel /héber/ bibliai személy, a négy arkangyal egyike, a sátán legyőzője, a bizánci műv.-ben az angyalok fejedelme, az utolsó ítélet angyala, az egyház oltalmazója, a ker.katonák patrónusa. A halottakat átvezeti a mennyországba, mérlegre teszi a lélek jó és rossz cselekedeteit. Kultusza a K-i egyházból terjedt el Európá-szerte. Ünnepe: szeptember 29. Nevezetes kultuszhelyei: Angyalvár /Róma/, Mont-Saint-Michel /Normandia/. A m. néphagyományban Mihály napja az őszi gazdasági munkák kezdete.

Oláh Zoltán-"Ez a fiatal költő: a szó legnemesebb értelmében lírikus. Költőként látja a világot, és van ereje hozzá, hogy ábrázolja, szemléltesse, krónikásként meg is örökítse azt. Költészetében egyeduralgoló a romolhatatlan kép. És a sziklaszilárd jellem, amire lirája épül." /Utassy József/

ZARATUSTRA; Zoroaszter; Zerdust /i.e.630 k-553 k./: az iráni /párszi/ vallás alapítója, az Aveszta legrégebbi részeinek szerzője. Sok üldöztetés után 77 éves korában erőszakos halállal halt meg. Tanítását a hagyomány szerint Ahura Mazdá istentől nyerte: a világ rendszerében kettősség érvényesül, a jó és a rossz harca. Vallása az iszlám térhódításával háttérbe szorult, megmaradt hívei Iránban és É-Indiában a párszik.

lótusz és pálma oszlopféjek

II. Ramszesz

áldozati libák

falfestmény Thébából

GYEREKSZÁJ

	1	2	3	4	5	6	
7			8			9	
10			11		12		13
14			15		16		17
18			19		20		21
22			23		24		25
26			27		28		29
30			31		32		33
34			35		36		37

VÍZSZINTES: 1. Hallom, orvos akarsz lenni, Petike. - Most már nem akarok, ... a válasz folytatásának első része (zárt betűk: R, K, U, T). 4. A válasz folytatásának második része (zárt betűk: O, A, S). 7. Karunk része. 8. A szebbik nemmel kapcsolatos. 9. Triko. 10. Ilyen mese is van. 12. Zenebona. 14. Gól nélküli eredmény! 15. Azonos betűk. 16. Mell. 18. Mister, röv. 19. Kutat. 20. Település Dunaföldvárral szemben. 23. Hegedűtartozék. 24. Körút, röv. 25. Tudattartalom. 27. Elán egyenmű betűi. 28. Erre a helyre szintén. 29. Kannában van! 30. Római szám és a tízszere-se. 31. Szótoldalék. 32. Dunántúli megyénk. 34. Becézett Amália. 36. Távirati irodánk. 38. Az állatvilág szövegmestere.

FÜGGŐLEGES: 1. Építőanyag is. 2. A közelebbit. 3. Néma tanú! 4. Nevezetes. 5. Páratlan gomb! 6. Egyiptomi szántóvető, paraszt. 7. A válasz folytatásának befejező része (zárt betűk: E, M, N). 11. Igefajta. 13. Római 49-es. 17. Kiejtett betű. 19. Munkahelyi takaréka. 20. Számos. 22. Mesét is hallgathatunk rajta, itt névelővel. 23. Ilyen kijárát is van. 25. Holland város lakója. 26. A lítium vegyjele. 28. Balzsam. 29. Fekszalma állatoknak. 33. Szabó István filmje. 35. Antik római pénzecske. 37. Korjelző, röv.

Szólaragab:

AVESZTA: az iráni /párszi/ vallás szent könyve, amelyet Zaratusztrának tulajdonítanak. Legrégibb részletei az i.e.7.sz. táján keletkeztek. Imákat, prédikációkat és tanításokat tartalmaz. Erre épül a Mazdaznan Mozgalom, amit az 1900-as években a Korszellemhez igazított dr.O.Z.A Hamish. Aveszta részei: 1. Jasna /kultusz, fohász, jázmin, illatlégzés/ liturgikus szövegek gyűjteménye. Ennek legősibb fejezeteit el szokás különíteni. 2. Gátha /Ének/, vallási tárgyú költemények. 3. Jast /Áldozat/ ez az istenek himnuszait tartalmazza. 4. Vendidád /Démonűző Törvény más névformában: Videvdát, a démonok távoltartására szolgáló előírások gyűjteménye.

A
NOSZTALGIA DUÓ
/orgona és dob/
családi és egyéb
táncos rendezvé-
nyeket vállal!!!

Mintakazetta a
könyvtárban.

Természetes és gyógyhatású
élelmiszerek nagy válasz-
tékával várja kedves vásár-
lóit a

"PARADICSOM" NATURA BOLT

/Monor, Petőfi S. u. 22. sz./

Kaphatók: gyógynövények, és
gyógykészítmények, diétás
árúk, fűszerek, hidegen
sajtolt olajok, szójater-
mékek, hántolt gabonák,
gabonalisztek /Vörösliszt,
teljes kiőrlésű búzaliszt/
tészták, müzlik, bébiéte-
lek, méhészeti termékek...
diabetikus készítmények,
lisztérzékenyeknek glutén-
mentes termékek, vesebete-
geknek **NEPHROPÁN** liszt...

**ÖNT IS VÁRJUK! TÁPLÁLKOZZÉK
EGÉSZSÉGESEN - VÁSÁROLJON
TÖLÜNK! - EGÉSZSÉGÉRE! -**

A TAKARÉKSZÖVETKEZET

felhívja a lakosság figyelmét,
hogy **1. okt. 31-én! okt. 31-én!**
Világtakarékossági Nap lesz.

Aki e napon betétet hoz, aján-
dékot kap!

SEGITSÉG! HELP! S.O.S.!

A gombai tó környékén elve-
szett egy kistestű, fekete
szinű, sárga, vékony lábu
keverék kan kutya. Dodi név-
re hallgat.
A megtalálót magas jutalomban
részesítem.

Lukács Béláné Vasad, Kos-
suth u. 49. szám

FIGYELEM!

28-as uj, fehér színű Csepel
férfi kerékpár kedvező áron
eladó. Lukács René, Vasad,
Kossuth u. 49. sz. alatt le-
het érdeklődni.

ELADÓ!

Kétlakásos /12 szobás/ gáz-
fűtéses, kertes családi ház
r e á l i s á r o n

E L A D Ó ! ! !

2233 Ecsér, Apponyi ut 26.

V É T E L !

350-es benzines áramfej-
lesztőt vennék!

G;: Cim: Ézsias András
2233 Ecsér
Apponyi ut 26.

OKTÓBER 27-ÉN CEGLÉDEN lesz
a Nemzeti bajnokság!

Aki kíváncsi arra, hogyan
követi a kutya a nyomot, ho-
gyan háritja el a gazdájára
támadót, hogyan kell/ene/
szótfogadnia gazdájának, az
jöjjön el, nézze meg!

Oktober 12-én és 13-án CACIB
/Nemzetközi szépségkiállítás/
kiállítás lesz Budapesten.

12-én, szombaton bírálják a
német juhászkutyákat.

Oktober 13-án, szintén Buda-
pesten **FŐTENYESZSZEMLÉ** is
lesz az MNJK /Magyarországi
Német Juhászkutya Klub/ ren-
dezésében.

Dr. Páczai Antal szülész- nő-
gyógyász szakorvos, onkológus
megnyitotta magánrendelőjét
Monori-erdőn /Akácfa u. 13./

Rendelés:

kedden: 17-19,
csütörtökön 18-19
óra között.

A vasadi Gazdák Boltja várja
a föld művelőit! Dobja el a
kapát, siessen oda, ahol ujat
kap!

--- itt ollózz! ---

MEGRENDELŐLAP

Alulírott, ...
címem: .....
megrendelem a VAS-LAP-ot ..... példányban.
félévre: 72.- ft, egész évre: 144.- ft.

.....
olvasható aláírás

----- nyírd ki! -----

Megrendelését leadhatja szerdai napokon is a
könyvtárban 15 és 20 óra között. --- Köszönetünk.

SZEDTE, VETTE, TEREMTETTE:

Rácz Zoltán "gazda"
Ismeretkeresők:
Szüle Lajosné -szü-
Manulek Zsuzsa -emzsé-
Manulek Ildikó -mó-
Galambos Pál -a-pó-
Lapogatunk a hónapokban.
Kiadja magát a terjesztő
Felszabadulás Klubkönyvtár.
/2211 Vasad, Petőfi u. 28./

Előfizetési díj:
fél évre: 72 Ft,
egész évre: 144 Ft.
ÁRA mindössze 12 forint.